

CENTAR ZA PROMICANJE SOCIJALNOG NAUKA CRKVE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve (Centar u daljnjem tekstu) radio se kao institucija kroz nekoliko godina. U veljači 1996. godine dr. Stjepan Baloban, profesor moralne teologije i socijalnog nauka Crkve na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, prvi je predložio osnivanje Instituta za promicanje i širenje socijalnog nauka Crkve. Prijedlog je, na Saboru Hrvatske biskupske konferencije (HBK) u Zagrebu, biskupima iznio tadašnji predsjednik Vijeća HBK za laike, biskup krčki, mons. Josip Bozanić. Biskupi su spremno potpomogli tu inicijativu i zatražili konkretan prijedlog djelovanja. Drugi prijedlog za osnivanje Instituta uputio je prof. dr. Stjepan Baloban u rujnu 1996. godine. Na Saboru u Đakovu, 2.-4. listopada 1996., hrvatski su biskupi odlučili da se uspostavi Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve, koji je stavljen pod okrilje Vijeća HBK za laike. U ožujku 1997. prvim pročelnikom Centra imenovan je prof. dr. Stjepan Baloban, a u studenome 1997. godine u Centru počinje raditi, kao tajnik, Gordan Črpić. Službeno otvaranje Centra uslijedilo je 5. ožujka 1998. godine. Prilikom otvaranja bili su prisutni mons. Josip Bozanić, predsjednik HBK, te biskup šibenski, mons. Ante Ivas, predsjednik Vijeća za laike HBK.

Rad Centra je reguliran Statutom, odobri-la ga je HBK na svom zasjedanju u Dubrovniku 15. listopada 1997. godine. Prema Statutu "Centar je pravna osoba na crkvenom i građanskom polju, neprofitabilnog značenja, koja djeluje samostalno" (usp. čl. 2.). Člankom 7. određeno je djelovanje Centra.

"Centar ima sljedeće zadaće: a) promicati duh, načela i glavne postavke socijalnog nauka Crkve (SNC); b) pripremati planove i programe za tribine i konferencije; c) biti od pomoći različitim društvima vjernika koja se bave socijalnom problematikom; d) pružati informacije i stručnu pomoć svim subjektima u društvu i u Crkvi koji se zanimaju za socijalno učenje Crkve; e) pripremati i izdavati znanstvene i druge publikacije s područja socijalne tematike, te tiskati informativne knjižice; f) u svojim mogućnostima izučavati i istraživati našu kon-

kretnu crkvenu i društvenu socijalnu situaciju; g) prikupljati informacije o društvenim događajima u hrvatskom društvu; h) surađivati sa sličnim ustanovama u domovini i inozemstvu" (usp. čl. 7. Statuta Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve).

Vidljivo je da su hrvatski biskupi namijenili Centru veoma ambiciozan plan djelovanja, što je i razumljivo s obzirom na vrijeme i prilike u kojima živimo na ovim prostorima. Budući da je u prošlom društveno-političkom sustavu Crkvi bilo sustavno onemogućavano širenje socijalnog učenja, prvi zadatak koji je stavljen pred Centar jest upravo širenje socijalnog nauka Crkve u svim slojevima društva. U skladu sa zadaćama koje je Centar dobio od HBK te s mogućnostima koje mu stoje na raspolaganju, u Centru su dosada pokrenute sljedeće aktivnosti:

Odmah nakon otvaranja Centra organizirane su u prostorijama "Tribine grada Zagreba", Kaptol 27, "Korizmene tribine Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve" (ožujak, 1998.). Prva tribina, pod naslovom "Socijalni nauk Crkve: izazov i poticaj" održana je 10. ožujka 1998. godine, pet dana nakon otvaranja Centra. Tribine je prigodnom riječju i podrškom otvorio mons. Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup i predsjednik HBK. Predavači na toj tribini su bili prof. dr. Stjepan Baloban i gospodin Krešimir Sever. Tema druge tribine je bila "Rad, nezaposlenost i socijalna sigurnost u Hrvatskoj", a predavači su bili prof. dr. Vlado Puljiz i prof. dr. Marijan Valković. Treća tribina nosila je naslov "Društveni angažman vjernika u Hrvatskoj", a predavači su bili o. Bono Zvonimir Šagi i gospodin Stjepan Lice, dipl. iur. Tema četvrte, posljednje tribine u nizu korizmenih tribina, bila je "Javno mnijenje u društvu i Crkvi", a predavači su bili prof. dr. Stjepan Kušar i prof. Jakob Jukić.

U srpnju 1998. godine u izdanju Centra izlazi knjiga *Socijalni nauk Crkve u hrvatskom društvu* koju je uredio prof. Stjepan Baloban, a u kojoj su sabrana predavanja s održanih tribina.

Pročelnik Centra od listopada 1997. pa do lipnja 1998. drži predavanja na "Školi-studiju

društvenog nauka Crkve” koji se održava u Samoboru u organizaciji Hrvatske udruge katoličkih gospodarstvenika i Hrvatskog katoličkog radija.

Budući da je za djelovanje u socijalnom području veoma važno poznavanje društva u kojemu se djeluje, pročelnik i tajnik Centra aktivno su uključeni u nekoliko socioloških projekata kojima je cilj iznošenje na vidjelo pojedinih dijelova naše socijalne stvarnosti.

U lipnju 1998. godine u prostorijama Centra održan je prvi sastanak s vjernicima, laicima, zainteresiranima za socijalni nauk Crkve. U jesen iste godine otpočeli su za njih seminari u prostorijama Centra, kako bi se oni osposobili za daljnje širenje SNC.

U suradnji s komisijom HBK *Iustitia et pax* u Centru je pripravljena izjava “Kako zaustaviti širenje droge u Hrvatskoj”, kojom se izriče stav Crkve o tom aktualnom problemu suvremenoga, pa i hrvatskog društva. U ožujku 1999. u prostorijama Tribine grada Zagreba, Kaptol 27, održana je promocija dviju knjiga: *Socijalni nauk Crkve u hrvatskom društvu*, te knjige prof. dr. Stjepana Balobana *Etičnost i socijalnost na kušnji*, i promocija web stranica Centra. Na web stranicama se može naći Statut Centra, geneza osnutka, sva dosadašnja događanja u Centru. Tu su i obavijesti o budućim, doglednim događanjima, mogu se postaviti pitanja o nekim problemima ili dati svoji komentari... Također se može saznati o značajnim momentima i novostima nekih važnijih socijalnih enciklika, od enciklike *Rerum novarum*, Lava XIII., pa do enciklike *Centesimus annus*, Ivana Pavla II. Način na koji su stranice organizirane omogućuje svakom posjetitelju da na brz i jednostavan način bude upućen u bitne sadržaje SNC. Naravno, to ne isključuje korištenje knjiga, već su stranice konstruirane ta-

ko da olakšaju čitanje i razumijevanje osnovne literature iz SNC.

Tijekom svibnja 1999. godine Centar ponovo priprema seriju tribina. Tribine bi se održavale utorkom u 19 sati u prostorijama “Tribine grada Zagreba”, Kaptol 27. Tema prve tribine, 4. svibnja, bit će “Kršćanin u politici”, a predavači dr. Valentin Zsivkovits iz Graza i dr. Neven Šimac. Druga “svibanjska tribina”, 11. svibnja, bavila bi se temom “Etika u medijima”, a predavači bi bili dr. Stjepan Malović, te dr. Mirko Mataušić. Treća tribina, koja je planirana za 18. svibnja, nosi naslov “Kriticizam i defetizam u hrvatskom društvu”, a predavači su dr. Siniša Zrinščak, te dr. Stjepan Kušar. Četvrta, planirana tema za 25. svibnja, nosi naslov “Socijalna dimenzija kršćana u župskom i školskom vjeronauku”, a predavači su dr. Josip Baloban i dr. Alojzije Hobljaj. Očekuje se da će tribine i ovom prilikom otvoriti zagrebački nadbiskup, mons. Josip Bozanić. Nakon tribina se u Centru planira ponovo izdati knjiga sa sabranim predavanjima, kao što je to bio slučaj i s “Korizmenim tribinama”, održanim prošle godine te objavljenim u već spomenutoj knjizi.

U ovoj informaciji o Centru je zanimljivo još napomenuti da će Centar u lipnju 1999. godine organizirati jednodnevni seminar za političare pod naslovom “Kršćanin u politici”, na koji će biti pozvani svi naši političari, voljni promišljati stvarnost politike i pod tim kutom.

Adresa Centra je:

Centar za promicanje
socijalnog nauka Crkve,
Voćarska 106,
10000 Zagreb.
tel./fax. 01/ 46 80 490 i 46 80 489
e-mail: censoc@zg.tel.hr
web adresa: www.censoc.hr

Gordan Črpić